

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal

Sz. Regele Ferdinánd 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőny cím: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre 600 Lej
Fél évre 300 Lej
Negyed évre 150 Lej
Havonta 50 Lej

Hirdetések díjazás szerinti.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Buourestiben 50 banival.
több.

Le a korrupcióval,

a vádlottak padjára a megvesztegetett büns köztisztviselőkkel, még akkor is, ha miniszter volt az illető! Ez a jelszava az új jugoszláv kormányának és Davidovics miniszterelnök mindjárt törvényt is készít a korrupció üldözéséről. Kiméretlen szigorral és felkiismeretességgel megkérdeznék minden állami tisztviselőt, honnan szerezte vagyonát és ha kiderül, hogy illegitím uton jutott hozzá, könyörtelenül a vádlottak padjára kerül. A kemény paragrausok a miniszteri székéből igen könnyen átsegítik a magáról megfélemezett államhivatalnokot a fogház kevésbé kényelmes cellájába. Ilyen programmal lép elő az új kormány és ezzel a tényével, úgy érezzük, valahogy irányt mutat Európának.

Valamikor régen divat volt minduntalan Balkánt emlegetni, ha valahol nagy szabálytalanságok derültek ki. A vicclapoknak állandó humor témája volt a Balkán és Ázsia, minden primitív törvény vagy állami berendezkedés azonnal balkáni összehasonlítást vont maga után. Azóta ugyancsak megváltozott a helyzet. Ázsia ma európaibb, mint a legkultúraltabb Európa.

Szerbia, amely valamikor a legtipikusabb Balkán volt, most törvényhozásilag üldözi a korrupciót, mert úgy érzi, hogy ha konszolidálni akar, nem tehet mást, mint lerázni a saját testén élősködő kártékony elemeket. El akarja takarítani az előző kormány bűneit és ezt nem bírja más képpen megtenni, minthogy törvényt hoz az eddig büntetlen bűn üldözésére. Akárhogy is van, de minden európai államnak egy kis sé el kell szégyelnie magát, hogy a kezdeményezés eddig legkezdetelegesebbnek hitt országából indul ki. Ha minden állam egy kis razzitát tartana saját portáján, okvetlen rájönne arra, hogy egy ilyen törvény a saját országában is nagyon szükséges lenne. Azzal mindenki tisztában van, hogy a felelős állásban levő magas tisztviselő könnyen szerezhet magának vagyont, ha nem csinál lelkiismereti kérdést a becsületességéből és korrektségéből. Vesztegető is minduntalan akad és ha azután az uralma lejár, nyugodtan távozhat a büns uton szerzett vagyonnal, nem kell számot adnia senkinek, honnan szerezte. Ennek azonban meg kell szünnie. Amit Jugoszlávia csinál, azt kell csinálnia előbb-utóbb minden államnak. Ez elől nem lehet kitérni. Konszolidáció, béke és rend el sem képzelhető egy igazságosan kezelt korrupciós törvény nélkül.

Oroszországot is fölveszik a Népszövetségbe.

A francia miniszterelnök dicsérő nyilatkozata Magyarországról — Macdonald bizik a Népszövetség munkájának sikerében.

(Genf, szeptember 4.) Herriot francia miniszterelnök, aki a népszövetségi közgyűlésre ideérkezett fogadta a Genfben tartózkodó magyar újságírókat. A lapudósítók előtt kijelentette, hogy ismeri Magyarországot és nagyrabecsüli. Majdnem az egész országot betutazta már autóm. Annak a reményének is kifejezést adott, hogy a magyar gazdasági rekonstrukció a legjobb eredménnyel fog járni és elősegíti Közép-Európa gazdasági megerősödését. Végül kijelentette még, hogy örülné annak, ha a Népszövetség munkája minél eredményesebb volna. Az ugyancsak Genfben tartózkodó báró Korányi Frigyes magyar pénzügyminiszter is nyilatkozott a hírlapíróknak és hangsúlyozta, hogy a magyar szanálás ügye programszerűen halad előre. A Népszövetség az eddigi eredményekkel meg van elégedve, a legnagyobb elismeréssel van a magyar kormány munkája iránt és a legmelegebb rokonszenvvel nézi az ország fejlődését. —

Nyilatkozatát azzal fejezte be, hogy a Népszövetségnek is érdeke, hogy a magyar szanálási akció sikerüljön.

Macdonald angol miniszterelnök is beállott a nyilatkozók sorába és ő annak a reményének adott kifejezést, hogy legközelebb Németországot és Oroszországot is fölveszik a Népszövetségbe. A párisi lapok melegen üdvözlék Herriot és Macdonald nyilatkozatait és megállapítják, hogy Angliát és Franciaországot Genfben, mint új korszak alapítóit üdvözölhetik. A lapok azt hiszik, hogy a biztonság kérdésében a döntőbírósság elvének alapján egyezhet meg a két ország. Maginot volt hadügyminiszter az egyik párisi lapban nyilatkozik és kijelenti, hogy a Népszövetség a népek közötti enklócsi kötelék megteremtésével járulhat hozzá a világbékéhez. A józanság azonban azt parancsolja, hogy Franciaország folytassa a katonai erőfeszítést a közös biztonság elérésének érdekében.

Amikor Németország elindult a szebb jövő felé . . .

Hogyan szavazta meg a Reichstag a londoni egyezményt. — A meglepetésszerű kétharmad-többség. — Képek a német birodalmi gyűlés nagy napjáról.

(Berlin, szeptember 4.) A döntő csatának, amely Németország jövő sorsa fölött határozott, imáron vége. a Dawes-javaslatok elnyerték a kétharmad többséget, sőt azóta már a Dawes-tervek gyakorlati alkalmazása is megkezdődött Németországban. Ennek dacára még ma is erősen foglalkoztatja a német közvéleményt ez a történelmi jelentőségű szavazás, amely eldöntötte Németország sorsát. Érdekes és színes tudósítások számolnak be a birodalmi gyűlés nagyfontosságú üléséről, melyen Németország elindult a békésebb és rendezettebb jövő felé . . . Bar-

lini tudósítónk beszámolója ezeket mondja:

Déli egy óra. A vitát befejezték. Következik a szavazás. Wallraf, az elnök, feláll és javasolja, hogy tartson a ház egy és félórás szünetet. — Hátha történik valami közben . . . De senki sem bizik már benne. Akik a tribünökön fogadásokat kötöttek, hogy keresztül megy a javaslat, egész reménytelenek és kényelmetlenül fészkelődnek. Az idő lassan mulik. Félhárom. A tribünök lassan újratelnek. A diplomatapáholyban megjelenik az angol, francia, amerikai, olasz követ és egyéb államok diplomáciai képviselője. Mindenki idegesen nézi az órát. Egy teremszől

ga az órát figyeli, háromnegyed 4, az elnöki emelvényhez siet és megnyomja a csengőt. A csengő percekig szól. A ház összes csengői szakadatlanul berregnek. Mészáros szírének zugnak, olyan mint egy kétségbeesett vészkiáltás . . . segítség!!! . . . Alighanem egész Németországban hallható volt.

A terem gyorsan megtelik, szótlanul siet mindenki a helyére. Jön Reventlov gróf és Ludendorff. Tirpitz egy oldalajtón lép be, szakállát simogatja, mosolyog. Jönnek a szocialisták és kommunisták, jön a centrum-, demokrata- és néppárt. Bevonulnak a miniszterek és államtitkárok. Marx a hírhedt biborvörös mappával a hóna alatt. Az ajtókat bezárják, lehúzzák a függönyöket. Az elnök mereven áll az emelvényen, mintha szüggérálná a termet. Csengők és szírének egyre bögnék. Majd a csengők és szírének elhallgatnak, csend . . .

Kezdődik a szavazás . . . Előbb három javaslat, amihez csak egyszerű többség kell. Az elnök feláll és elmagyarázza a piros és fehér szavazócédulák jelentőségét. Középpártok és szociáldemokraták mindig fehér cédulával (igennel) szavaznak, német nemzetiek, fajvédők és kommunisták vörössel (nemmel.) Az egyszerű többség azonban mindig biztosítva van. — Végre jön a vasuti törvény, amihez a kétharmad többségre van szükség. A teremben néma csend van. Hideg fut végig a tribünökön. A szolgák megindulnak a padsorok felé urnákkal a kezeikben. A német nemzetiek vörös cédulákat lobogtatnak. Az ereken megfagy a vér és a terem hőmérsékletének higanya fagypontra alá száll. Marx kancellár kezeibe temeti fejét . . .

. . . Ekkor történt. A német nemzetiek, a vörös cédulát magasan lobogtatva a jobbkézben, balkezükkkel ravaszul fehéret csusztatnak az urnába. Alig néhányan szavaznak vörössel. Többen nem szavaznak. Vége . . . A vasuti törvényt 314 szavazattal 127 ellenében elfogadták. Csak 294-re volt szükség. A fajvédők és kommunisták kiabáltak, némelyik még öklével is fenyegetődött a diplomatapáholy felé. Mindenki szívből nevetett rajtuk . . .

A négy felé osztott minoritarend-tartomány.

Monay Ferenc dr. rendfőnök elja az utódállamokban. — Nem vették el a minoriták nagybányai templomát.

(Saját tudósítónktól.) A régi magyar minoritarend-tartomány a háboru után beállott területváltozások következtében négy részre szakadt. Az első és legnagyobb rész az Erdély és Bánát területén levő rendházakból áll, amely 1702-ig mint önálló rendtartomány szerepelt és csak azután egyesült a magyarországi minoritarendekkel. A második rész a magyarországi rész, amely négy rendházból, a harmadik a csehszlovákiai rész, amely három rendházból és végül a jugoszláviai, amely egy rendházból áll. Dr. Monay Ferenc aradi minoritarendfőnök az elmúlt hónapban körutra indult, hogy a többi ország területén levő elszakadt rendtartományok ügyeit rendbehozza és a líkvidálást elvégezze. A rendfőnök ma érkezett vissza körútjából és utjának eredményéről a *Közlöny* munkatársának a következőkben nyilatkozott:

— A magyar rendházak ezen a vikáriátust képeznek, amelynek élén a miskolci rendházban székelő vikárius áll. A jelenlegi vikárius dr. Péchy Alán, aki régebben az aradi kereskedelmi iskolában is tanított. A magyarországi rendházak mind nagyok és kiterjedt munkakörrel rendelkeznek. A csehszlovákiai rendházak már sokkal kisebbek és így önállóan nem rendelkezhetnek. Ezek a *troppaui rendfőnökség közvetlen felügyelete alatt* állanak. A jugoszláviai rendházat a zágrábi rendfőnökséghez csatoltuk. Troppauban hosszabb megbeszélést folytattam a

rendházakra vonatkozólag Orlich Aifonssal, a minoriták római generálisával, aki minden intézkedésemre a legnagyobb helyesléssel fogadta és helybenhagyta.

Ezután kérdést intéztünk a rendfőnökhöz a minorita egyházban történő személyi áthelyezésekre vonatkozólag, mire a következőket válaszolta:

— A személyi áthelyezések itt még nem történtek meg. Magyarországon már ez a kérdés is el van intézve, itt azonban csak közvetlen az iskolai év kezdete előtt történnék meg.

— Csehszlovákiából való vizsztatéremem után hallottam azt a hírt, hogy a szentszék nagybányai házukat és fekvéseinket egy ott felállítandó görög katolikus püspökség céljaira átengedte volna. Az egész hír légből kapott. Ha a görög katolikus egyház Nagybanán fel is állít püspökséget, akkor sincs szükségük arra, hogy a minorita rend épületét igénybe vegyék. Ott a görög katolikusoknak sokkal modernebb, díszesebb és tágasabb temploma és épületei vannak és így semmi szükség sincs arra, hogy a minorita egyház engedjen át épületeket. Különben is július közepéig tartózkodtam Rómában. Ez alatt az idő alatt több ízben folytattam részletes megbeszéléseket a konkordátum megkötésére kiküldött kormány megbízottakkal és a szentszék képviselőivel. A nagybányai templom átengedéséről szó sem volt. Generálisunkkal pedig, mint említettem a múlt hónap 24-én és

25-én beszéltem és ő sem említette ezt a dolgot. A cluji rendházat a szentszék a rendtartományról és a görög keleti érsekséggel folytatott több mint négyéves tárgyalások után engedte át ideiglenesen a görög katolikus egyháznak. Ennek az oka, hogy a nagyszámú cluji görögkatolikus hívőknek eddig nem volt templomuk.

— Olyan híreket is hallottam,

amelyek a minoriták kegyvesztését emlegetik. Ez szintén nélkülöz minden alapot; erről római utam és beszélgetéseim tanuskodhatnak. Különben is a szentszék legutóbb ajánlatunkra három rendtagnak magas kitüntetést ajánlódokozott. Kijelentem, hogy a minoriták a szentszék előtt ma is oly fokán állanak a becsülésnek mint azelőtt.

Rettenetes erejű ciklon separt végig a Kis-Antillákon.

Több ezer ház elpusztult. Sokszáz ember elvesztette az életét.

(Newyork, szeptember 4.) A lapok értesülése szerint a Kis-Antillák szigetein rettenetes erejű ciklon dühöngött, amely irtózatoss pusztítást vitt végbe és igen sok emberéletet is kioltott. Montserrat szigeten a forgószél gyári épületeket rombolt szét, tönkretette az

egész termést. Tortola szigetén elpusztította a gyapotültetvényeket. Nevis szigetén megölt négy embert és szétrombolt mintegy háromszáz házat, a Virgiu szigeten több ezer ház pusztult el és majdnem száz ember vesztette életét. Igen sok hajóról, amelyeket a ciklon a tengeren ért, nincs hír.

Aradi uriaszony tragikus balesete.

A fiu tréfából rásütötte töltött revolverét. — A golyó súlyos sebet ütött az anyján.

(Saját tudósítónktól.) Egy aradi fiatalember gondatlansága súlyos szerencsétlenséget idézett elő tegnap este, amely csaknem édesanyja halálát okozta. Kozma Sándor a V. Hutorán (Erzsébet)-ucca 16. számú ház lakója tegnap este revolverét tisztogatta. Közéleben tartózkodott édesanyja Kozma Lajosné aradi banktisztviselő neje, akire fia tréfából rátartotta revolverét. A fiu azt hitte, hogy a revolver nincs megtöltve és megrántotta a ravaszt. A revolver eldőrdült

és Kozma Lajosné fájdalmas sikoltással terült végig a szoba padlóján. A szerencsétlen asszony halálát a szíve fölött furta át a golyó és a sebből patakzott a vér. A szerencsétlenségről értesítették dr. Bilksz Mór orvost, aki azonnal megjelent a helyszínen és bekötözte a súlyosan sérült asszony sebet. Az orvosi beavatkozás nyomán az uriaszony állapota javult és ha komplikációk nem következnek be, hamarosan elhagyja az ágyat. A gondatlan fiu ellen megindult az eljárás.

TARCA

A francia tenger királynője.

(Riport a legelegánsabb francia fürdőből.)

(Deauville, szeptember 4.) A Páris—deauvillei luxusvonat zsúfolva van jobb midnetekkel, kispolgárokkal, akiknek havi jövedelme nem teszi ki az ezer frankot, de akik fölálodozzák egész havi jövedelmüket arra, hogy a pompás, exkluzív Deauville-t és annak halhatlan luxussát legalább pár órára élvezzék. Deauville a legfiatalabb leánya, de egyuttal királynője is a francia tengernek. Előpad mellett Trouville, amely évekkel ezelőtt még a francia elegancia nyári székhelye volt. Deauville a háboru utáni idők szüleményc, ahol uralkodóvá lett a kultúra legegységesebb raffinériája, amely mellett öncél az esztelen pénzparázás. A pompás kaszinó aranyos termeiben a Normady- és Royal-szálloda helyiségeiben elképzelhe-

tetlen gazdagság mosolyog és ott gyülekezik az az új francia társaság, amely a tradíciót és a kultúrát a pénzzel tudja egyesíteni. A lóversenytéren a művészet, politika és a nagytőke kiválóságai díszelgnek, a Comédie Française mellett ott sétál Loucheur, Maginot, Briand és Rotschild.

Deauvilleben keveset furdnek az emberek. A legtöbben többhetes ott tartózkodás után azt sem tudják, hogy közel vagy távol van hozzájuk a tenger és ha tudják is, akkor nem a fürdés vonzza őket oda, de az a körülmény, hogy a „plage“, a strand, a fürtnék és a mondaintársaságnak találkozóhelye. A strandon az emberek azt a privilégiumot élvezik, hogy fürdőköppenyben mutogathatják magukat s a minap megesett az a ritka esemény, hogy egy hölgy, aki megunt a körülötte hemzszgő urak csoportját és bókjait, beme-részkedett a tengerbe, ahonnan hamgos sikoltások között rohant vissza, kijelentvén azt, hogy soha többet nem teszi be a lábát ebbe

az utálatos sós vízbe. Jóformán egész Monte-Carlo a deauvillei kaszinóban találkozott az idén. A hallatlanul rossz időjárás egyenesen rászoritotta az embereket a roulette-re. A legmakacsabb roulettejátékos André Citroen autónagy ipáros, aki harminchat órán keresztül szakadatlanul ott ült a zöld asztal mellett. Mesébe illő összegeket vesztett és nyert. A partnerei rendkívül kellemes emberek: Maud Loty, a párisi Capucines dús gazdag szubrettje és Pearl Withe, a híres filmstar voltak.

Citroen most hagyta el Deauville-t és hatmillió frank tiszta nyereséget vitt magával, előbb azonban úgy a pénzváltót, mint a croupiert egy csekkkel ajándékozta meg, amelynek ellenében egy luxusautót vehetnek át gyárából. A legtöbbet vesztett Citroennel szemben Aga-Khan versenyistálló tulajdonos, aki Citroen elutazása után dominálni akart a kártyaasztalnál, de megakadályozta őt ebben egy görög játékosokból álló

társaság, amely a modern technika minden eszközével és bámulatos kitartással uralja a terepet. Ez a társaság az első pár nap alatt tizenegy millió frankot vesztett, most azonban nagy nyereségben van és minden bizonynyal hamar elérli a tizenegymillió nyereséget.

Az elegáns párisi hölgyek heitenként bemennek Párisba, hogy megnézzék a legújabb divatmodelleket és magukkal hozzák. A strandon még mindig a tiszta fehér dominál és a hölgyek kilencven százalékka fehér ruhában sétál vörös, vagy kék filckalappal. A divatvonalak egyre lágyabbak lesznek. A hűvös időjárás a nyak köré borította a boákat s csodálatosan szép szörméket láthat az ember. Különösen a leopárd és az ezüstróka divatos. S az eleganciának ebbe a szédületes forgatagába rándulnak ki vasárnapról-vasárnapra a párisi kisemberek, hogy súlyos pénzekkel fizessék meg azt, hogy pár percig sikkereztek az elegancia fényében.

Lengyel ujságírók Aradon.

Tizenkét hírlapíró látogatja meg Románia egyes városait. — Ünneplés fogadtatás, az Astra-gyár megtekintése, kirándulás a Hegyaljára.

(Saját tudósítónktól.) Nagy ünnepléssel látták vendégül ma Aradváros hatóságai a lengyel sajtó tizenkét reprezentánsát, akik a kormány meghívására beutazzák egész Romániát, meglátogatják az egyes jelentősebb városokat. Az ünneplés fogadtatásról, s a lengyel zsurnaliszták aradi látogatásáról tudósításunk így szól:

A fogadtatás.

Már reggel nyolc órakor benépesült az aradi állomás peronja. Megjelentek a hatóságok fejei s a különböző testületek vezetői. Kijöttek a fogadtatásra Georgescu János belügyi vezérfelügyelő, aradi prefektus, dr. Robu János főpolgármester, Filotti Zamfir rendőrprefektus, Manu tábornok, helyőrségi parancsnok, dr. Moldovan Silvius törvényszéki elnök és Crezeanu táblabíró a törvényszék képviselőjében, Mihulin Miklós iskolaigazgató, dr. Botis Tivadar személynáriumi igazgató, a sajtó képviselőjében dr. Vörös László az aradi napilapok szindikátusának elnöke és Réthy József az ujságírószervezet elnöke jelentek meg a fogadtatásra. Ott voltak még Crisan Ascaniu liceumi igazgató, Anastasiu Demeter a Sfatul delegátusa, dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgató, Cristea tanfelügyelő, Popescu Haralamb szigurancafőnök, Jura Nichifor állomásfőnök, Nestor Romulusz esperes-tanár, Cristea Vazul vámfőnök, dr. Petru Aron megyei jegyző, Muntean Viktor pénzügyi tanácsos, Anghelescu csendőrszázados és Lupescu százados, aki azelőtt a lengyel hadseregben szolgált, Bejan prefektusi titkár, Hennam Bock egy Aradon megtelepedett lengyel állampolgár, továbbá az aradi napilapok munkatársai és a román nyelvű sajtó képviselőjében Mortari szerkesztő, Popescu-Negura és Corrus Aron hírlapírók.

Programm szerint reggel nyolc órára volt kitűzve a fogadtatás, de a lengyel vendégek csak reggel kilenc órakor jöttek ki szalonkocsijukból a peronra. Dr. Robu főpolgármester üdvözölte elsőnek rövid román nyelvű beszéddel a város nevében az ideérkező idegeket. A szívélyes beszédre Dembiczy László, a lengyel ujságíró szövetség elnöke válaszolt francia nyelven, megköszönve az üdvözlést. Utána Corrus ugyancsak franciául üdvözölte a sajtó nevében a kollégákat. Erre Chorzewsky Maurice mérnök, felsőkereskedelmi tanár és varsói szaklapszerkesztő válaszolt. Az üdvözlő beszédek után a vendégek a fogadtatásukra megjelent előkelőséggel az állomás éttermébe vonultak, ahol reggelit szolgáltak fel részükre.

A lengyel hírlapírók.

Tizenketten jöttek Lengyelországból, akik közül tizenegy hírlapíró, egy pedig külügyminiszeri tisztviselő. A kis társaságot Dembiczy László a varsói ujságíró szindikátus elnöke vezeti, aki fő-

szerkesztője a Varsóban megjelenő „Tygodnik illustrowany” revünek és belső munkatársa a „Kurjer Warszawsky” (Varsói kurir) című napilapnak. Az elegáns megjelenésű idősebb ur, rendkívül előzékeny és nagy érdeklődéssel szemlélte az állomást és szívélyesen elbeszélgetett a prefektussal és a főpolgármesterrel. Vele jöttek még Janowsky Roman, Grzegorzcyk Marjan, Boski Roman, Rose Edward, Godlewski Stefan, Sikorski Jan, Zuziwa Bohdan varsói hírlapírók, Dunin-Wasowicz László őrnagy, egy varsói katonai szaklap szerkesztője, dr. Michalek pozeni lapszerkesztő, Chorzewsky Maurice egy varsói közgazdasági szaklap főmunkatársa és Chzechowski Bogumil lengyel külügyminiszeriumi tisztviselő. A román kormány melléjük rendelte Romanescu követségi titkárt, I. Balteanu bucaresti kereskedelmi akadémiái főtisztját és I. Petru pénzügyminiszeri főtisztviselőt, akik a vendégeket romániai utjukon mindenütt kalauzolták. A lengyel hírlapírók az állomás éttermében kedélyesen és fesztelesen eldiskuráltak aradi kollégáikkal és behatóan érdeklődtek

Többmillió panama Csehszlovákiában.

Megkárosították a hadügyi kormány bevásárlói az államot. — Egy érsekújvári cég csalása.

(Prága, szeptember 4.) A jugoszláviai magyar sajtó egy a csehszlovák kincstár kárára elkövetett milliók csalást leplezett le. A csalást a cseh-szlovák hadügyi kormány jugoszláviai megbízottai követték el. A prágai hadügyi kormány ugyanis szerződést kötött egy érsekújvári céggel, amely arra kötelezte magát, hogy a hadsereg számára lovakat fog bevásárolni Jugoszláviában. A szerződés szerint a bevásárló cégnek jutalék járt, míg a vételár az eredeti vásárlási összegben tartozott a cég elszámolni. A cég a megbízást teljesítette és ezután elszám-

az itteni sajtó és politikai viszonyok felől.

Az Astra-gyár megtekintése.

Fél tíz órakor autókon az Astra gyárba érkeztek a vendégek, ahol Vigyázó László és Petrescu igazgatók fogadták őket. Megtekintették a hatalmas gyártelepet, elragadtatással nyilatkoztak a látotokról és valóságban bámulatba ejtette őket a rengeteg gép és a modern felszerelés. Az automobilszakosztályban Bentia volt alezredes, Astra-gyári titkár kalauzolta az ujságírókat, akik nagy érdeklődéssel nézték a motorgyártást és a repülőgép alkatrészek műhelyét. Innen a program szerint a Neuman-gyárba kellett volna menniük, de kérésükre a rendezőség lemondott erről. — A vendégek ugyanis nagyon fáradtaknak érezték magukat és így a Simay-fürdőbe mentek.

Kirándulás a Hegyaljára

Az Astra-gyár meglátogatása után a vendégek tiszteletére negyvenfős disztribúció volt a Fehér Kereszt gyémánttermében, amelyen azonban az aradi magyar sajtó meghívott képviselői — rajtuk kívül álló okok miatt — nem vettek részt s így a bankett lefolyásáról részletesen nem is számolhatunk be. A vendég-újságírók a délután folyamán az aradhegyaljai községeket látogatták meg, éjszaka pedig kocsijára utaztak.

molt megbízójával. Az elszámolás után derült ki, hogy a szállító cég hamis okiratokat terjesztett be és a vásárolt lovakat három-négy-szeres áron számolta el. Mivel nagyobb lóvásárlásról volt szó, a jogtalanul felvett összeg több millióra rug. A jugoszláviai magyar lapok úgy tudják, hogy a belgrádi cseh-szlovák követség jelentést tett kormányának a csalásról.

A prágai cseh lapok a jugoszláviai sajtó nyomán rövid hírből számolnak be az esetről és azt írják, hogy a csalást Harmat és Balog érsekújvári cég követték el, akik ellen az érsekújvári rendőrség megindította az eljárást.

Felmentettek

egy anyagyilkossággal vádolt diákok

Gyilkoló mérge az élelmiszerben. — Végzetes tévedés, amely az anya halálát okozta. — Szenzációs tárgyalás Angliában.

(London, szeptember 4.) Szenzációs ügyet tárgyalt tegnap az edinburgi büntető bíróság. King Vilmos, egy fiatal egyetemi hallgató állott a bíróság előtt, azzal a borzalmas váddal terhelve, hogy anyját meggyilkolta. A fiatalember anyja néhány hónappal ez előtt meghalt és az orvosok arzénmérgezést konstataáltak. Ugyanazon a napon megbetegedett az apa, egy ismert jómódu kereskedő is teljesen hasonló tünetek között. Az apa felgyógyult és felgyógyulása után jelentette fiát, azzal vádolva őt, hogy megmérgezte az anyját. Indokolása szerint fia chemiai tanulmányokkal foglalkozott

és a haláleset előtt nagyobb mennyiségű arzén volt birtokában. A főtárgyaláson az apa újra elmondta a haláleset előzményeit és részleteit. Az államügyész beszédében halálbüntetést kért King fejére, aki váltig tagadta a borzalmas büncselekményt. A vádló beszéd után a védő emelkedett szóra és nagyhatású beszédében kifejtette, hogy tulajdonképpen trágikus szerencsétlenség történt. A fiatalember drótnélküli távirót akart bevezetni és ehhez kellett neki arzén. Egyizben a fiu zsebében fejtette a mérget és anyja megtalálta. Nem tudva, hogy mérge a talált fehér kristály, az élelmiszer-

kamarába tette, ahol véletlen szerencsétlenség folytán az élelmiszerbe keveredhetett. A vádlott könnyek között zokogva erősítette meg az ügyvéd szavait, mire az esküdtszék felmentette a fiatal embert bizonyítékok hiányában. Az esküdtszékre igen nagy hatást tett a védőügyvéd beszédének az a része, amelyben figyelmeztette őket Vacquier, az ártatlanul kivégzett mérnök esetére.

Erzberger gyilkosa Zágrábban?

A zágrábi rendőrség elfogott egy gyanús német fiatalembert.

(Zágráb, szeptember 4.) A zágrábi rendőrség tegnap letartóztartott egy gyanús német fiatalembert, akiről azt hiszik, hogy azonos Erzberger egyik gyilkosával és Nagyttényből menekült Zágrábbá. A fiatalembernek semmiféle utlevele nincs, csak egy születési bizonyítvány, amely szerint Starke Henriknek hívják és 1902. július 21-én a szászországi Sedevich községben született. Az állítólagos Starke Henrik csak németül beszél és gyengén franciául. Születési bizonyítványát hamisnak tartják. Személyleírása feltűnően hasonlít a Thylessenről adott körözölevélben levő személyleírásra.

A zágrábi rendőrség nyomozást indított, hogy a fiatalember kilétét megállapítsák.

Fogy Arad lakossága.

A halálozások száma jóval felülmúlja a születéseket.

(Saját tudósítónktól.) Arad város orvosi hivatalában ma készítették el az elmúlt hónap egészségügyi statisztikáját. Mint hónapok, sőt évek óta, úgy most is a halálozások száma felülmúlta a születések számát. Ugyanakkor megállapítható, hogy Aradon semmiféle járvány nem pusztít, a járványos és fertőző betegségek száma minimális, szóval a város lakosai a legkiválóbb egészségnek örvendenek; csak tíz-husz emberrel több hal havi vonta meg mint amennyi születik. Az illetékesek figyelmébe ajánljuk ezt a megállapítást és jó volna, ha betekintenének a bel és külvárosi tömeglakásokba, ahonnan naponta visznek ki halottakat a temetőbe. Ellátogathatnak egynéhány bel- vagy külvárosi ház udvarába is, ahol bűz, piszok, szemet fertőzi meg a levegőt és beléjük oltja a szerencsétlen lakókba a lassan ölő gyilkos baktériumokat. Ha ezeket mind meglátnák és észrevennék, nyilván nagyobb energiával küdenének azért, hogy Aradot is mint Timisoaran (Temesváron), Clujot (Kolozsváron) és Brassóban, megkezdődjenek az építkezések, megszünjön a lakáshiány és meggyógyuljon ez az elnéptelenedés felé induló beteg város. Egyébként a

statisztika a következő: Meghaltak augusztus hónapban Aradon 92-en, születtek 81-en —

Bejelentettek az orvosi hivatalban négy tifusz, öt difteritisz és tíz vörheny megbetegedést.

Aradi ifju a kopenhágai cserkészvilágkongresszuson.

Hárman képviselték Romániát. — A magyar és román delegátusok érdekes vitája.

(Saját tudósítónktól.) Most érkezett haza Dánia fővárosából, Kopenhágából ifjabb Ispravnic Sever egyetemi hallgató, a „Cercetasia” Aradon megjelenő cserkészlap szerkesztője, dr. Ispravnic Sever aradi ügyvéd fia, aki harmadmagával Romániát képviselte a Kopenhágában megtartott cserkész kongresszuson. Ifjabb Ispravnic Sever Nedelcu Constantin bucarestii tanár, dr. Nedelcu Miklós aradi ügyvéd fivérének és Hillard Viktor bucarestii ügyvéd társaságában a világkongresszuson Románia cserkészeinek szószólója volt. Csemovitz—Lemberg—Przemysl—Kattovitz—Buchen—Berlin—Stettin—Warnemünde volt a delegáció szárazföldi utirányja. Warnemündétől a vonat kompon tett meg három óras utat a tengeren, majd ismét rövid szárazföldi utazás következett és Románia cserkészeinek delegációja két és fél napi utazás után megérkezett a dán fővárosba, amely még a cserkészolimpiasz eseményeinek hatása alatt állt. Ifjabb Ispravnic Sever a kongresszusról és uti impresszióiról a következőket mondotta el a Közlöny munkatársának:

Kopenhágában minden szállóba szállított volt s ezért az ifju keresztények egyesületének palotájában szállásoltak el bennünket. A sajtó és a közönség felfokozott érdeklődéssel várták a konferenciát, amelyen a cserkészet megteremtője: Baden-Powell angol altábornagy elnökölt. A király Carstenen tengernaggyal képviseltette magát. A kongresszus a városháza dísztermében folyt le és azon 35 nemzet 150 delegátussal képviseltette magát. Érdekes, hogy a delegátusok között 23 admirális, — köztük egy kínai ellentengernagy — több tábornok és számos hírneves tanár is volt. Az államok között képviseltették magukat Egyiptom, Sziam, Chile és Kína is. A kongresszus angol és francia nyelven értekezett. Mint a konferencia fontos és érdekes eseményét kell megemlítenem, azt a vitát, amely Magyarország Molnár nevű delegátusa és a román delegátusok között folyt le. Molnár azt javasolta, hogy az utódállambeli magyar cserkész-szervezetek budapesti irányítás alatt álljanak. Ezzel szemben a román delegáció leszögezte azt az álláspontját, hogy bár Romániában teljesen szabadon szervezkednek a magyar cserkészcsapatok is, amelyeket saját parancsnokaik anyanyelvükön vezetnek, de továbbra is ragaszkodnak a bucarestii irányításhoz.

— A kongresszuson résztvetteket

egyik napon a külügyminisztérium látta vendégül öt órai teára, a következő napon pedig X. Keresztély dán király palotájában adott teát a delegátusok tiszteletére, amelyen mindnyájan résztvettek. A kongresszus bankettel fejeződött be, melyen részt vett több olyan dán képviselő is, akik az utóbbi években Romániában jártak. Kopenhága rendkívül meglepett szépségével. Mondhatom, sok tekintetben jobban tetszett mint Páris. Néhány érdekes dán speciálitást figyelhettem meg. Délután 2 és 5 óra kor a kerékpárosok valóságos folyamát önti el az utcákat, úgy, hogy alig lehet egyik oldalról a másikra átmenni. A kerékpárosok valamenynyen munkából hazatérő, illetőleg munkába induló tisztviselők és munkások. A bankok délután fél 6-tól fél 8-ig is tartanak pénztári órákat, hogy a kereskedők pénzkészleteiket a bankok trezorjaiban helyezhessék el. Egy napi élelmezés és lakás 20—25 dán koronába kerül. Egy dán korona ma körülbelül 36 lej. Az árak általában a békebelieknek kétszeresek. Az emberek azonban meglegegedtek, mert a kereseti viszonyok az árakkal arányban állanak. Az utazás gyorsvonalat második osztályon 8000 lejbe került. Ez természetesen tisztán a jegyek ára. Érdekesnek tartom még megjegyezni, hogy a dán sajtó milyen keveset foglalkozik politikával, ellenben annál többet ír kereskedelmi kérdésekről, sokat foglalkozott a cserkészolimpiával és a kongresszussal, amelyekről képeket és karrikaturákat is közölt.

Megbocsátottak a tékozló fiúnak.

Bachruch ékszerész visszavonta fia ellen tett feljelentését.

(Budapest, szeptember 4.) Az elmúlt héten lázas munka indult meg a budapesti rendőrségen arra a feljelentésre, melyet — mint a Közlöny megírta — Bachruch Albert a leghíresebb budapesti ékszerész volt tulajdonosa tett egyetlen fia ellen, hatalmas összeg elcsikkasztása miatt. Az öreg Bachruch sokáig haragban volt a fiával, aki nagyon könnyelmű, bohém fiú volt, két kézzel szórta már békében édesapja pénzét, emiatt Bachruch Albint gyámság alá is helyezték, miután amugy sem volt kedve folytatni édesapja üzletét. Később kibékültek, most pedig a fiatal Bachruch több mint egy milliárd koronát ellopott apjától és a pénzt elmulatta. A feljelentés után több detektívcsoporthoz kereste Bachruch Albint. Az édesapja nagy jutalmat tűzött ki, mert úgy sejtették, hogy még rengeteg pénz van nála. Napokig keresték az egész városban Bachruch Albint, aki itt... „bukkant Budapesten. A rendőri „smirelés” nem

vezetett sikerre. Az öreg Bachruch, mikor a detektívek a nyomozás sikere érdekében autót kértek tőle, nem volt hajlandó autót adni, sőt tegnap délután hirtelen visszavonta a feljelentést a fia el-

len és kérte a nyomozás megszüntetését. Bachruch ékszerész nem indokolta a följelentés visszavonását. Ugy látszik, ettől a lépéstől reméli a tékozló fiú megtérését.

Jugoszlávia kiirtja a korrupciót.

Az új kormány megtisztítja a tisztviselőket az oda nem való elemektől

Belgrádból jelentik: Egész Jugoszlávia ugyyszólván a politikai reformok küszöbén áll. Az új Davidovics-kormány erős kezekkel a komoly konszolidáció útjára akarja vezetni a hosszúéletű Pasics-kormány által oly sokat szenvedett országot. Jugoszlávia történetében valósággal korszakalkotó törvény lesz az, amelyet rövid idő múlva a parlament elé terjesztenek és amely bíróság elé állítja a korrumpált tisztviselőket a legmagasabbtól a legkisebbig és a mely kimondja, hogy a tisztviselők, sőt a miniszterek is hivatalosan igazolni kötelesek, hogy vagyonukat honnan szerezték. Az új és általános érdeklődéssel várt korrupciós törvényjavaslaton most dolgozik az igazságügyminiszter. A törvény huszonhat szakaszból áll és életbeléptetésétől két évig érvényes. A törvény végrehajtására három bizottság alakul, a mely a régi Szerbiában, Horvát-

országban és Boszniában működik. A bizottság vizsgálja felül a köztisztviselők vagyonát és akiknél bebizonyul, hogy vagyonukat jogtalan úton szerezték, a bíróság elé kerülnek, amely két évig terjedhető fogházzal sújtja a bűnösöket. Különös érdekessége a törvénynek az, hogy a feljelentőknek, illetve a vesztegetőknek salvus conductust biztosít, tehát a megvesztegetőnek nem kell félni attól, hogy vád alá helyezik vesztegetésért, ha feladja azt a tisztviselőt, aki jogtalan jutalmat fogadott el. Egész Jugoszláviában óriási izgalmat kelt az új törvény híre és a sajtó a legnagyobb elismerés hangján ír a Davidovics-kormány erős tisztító munkájáról. A lapok híradásai szerint, ha a törvény életbelép, több magas állású tisztviselő kerül a vádlottak padjára és nagy szenzációk várhatók. Az őszi parlament már tárgyalni is fogja a korrupciós törvényjavaslatot.

Veér Imrét nem üldözik.

A budapesti rendőrség nem indít eljárást a megszökött köztársasági vezér ellen.

(Budapest, szeptember 4.) Veér Imre ügyében minden ellentétes híreszteléssel szemben — mint értesülünk — a rendőrség nem indít bünyügyi eljárást. A főkapitányság politikai osztályának véleménye szerint Veér Imre nem szökött meg Magyarországról, hanem törvényes utlevéllel hagyta el az országot. A politikai osztály vezetője érdeklődött a különböző repülőgép-vállalatoknál, hogy Veér Imre Walter néven mikor hagyta el Magyarország területét. Erre nézve érkeztek be jelentések, de azokat bizonyosra venni nem lehet. A feltevés az még ma is, hogy Walter a Mátyásföldön szállt föl repülőgépre.

A politikai osztály vezetője kijelentette, hogy a rendőrség nem indít bünyügyi eljárást Veér Imre ellen, mert hiszen a rendőrség megállapítása szerint Veér Imrének nem volt priusa a főkapitányságon és így kellő ellenőrzés mellett is állíthatnak ki részére Walter néven utlevélet. Ha valakit mulasztás terhelhet, az csak a szegedi ügyészség lehet, amely Veér Imrét szabadlábra helyezte anélkül, hogy arról a budapesti főkapitányságot értesítette volna.

Veér Imrének egyébként olyan súlyos szembaja volt, hogy a legsürgősebben kellett operáltatnia, mert arról volt szó, hogy mulasztás esetén mindkét szemére megvakul. Veér Imre ittartására vonatkozóan egyetlen hatóságnál sem volt semmi tiltó rendelkezés. Szabadsága idejére

elhagyhatta Magyarországot. A rendőrségen nem tartják valószínűnek, hogy Veér Imre szabadsága idejének lejártakor vissza ne térne Magyarországra. Kihallgatások folytak ugyan, de ezek nem a szökésre vonatkoztak, mert a rendőrség álláspontja az, hogy Veér Imre szabályos utlevéllel hagyta el Magyarországot. A rendőrség csak azt kívánta megtudni, hogy azok előtt, akikkel Veér Imre távozása alkalmával érintkezett, a köztársasági párt elnöke nem tette célzást arra nézve, hogy szökés céljából hagyja el az országot.

Ellenforradalmi felkelések Oroszországban.

A mensevikiek harcot kezdtek a bolsevista uralom ellen. — A szovjet-hadsereg elfojtotta a lázadásokat.

(Moszkva, szeptember 4.) Az orosz távirati ügynökség a legfelsőbb népbizottság kormányjelentését közli. Eszerint augusztus 29-én reggel Georgiában ellenforradalmárok és pedig volt tisztok és nagykereskedők megtámadták Cziaturi várost. A támadást a leggyorsabban visszaverték és az ellenforradalom vezetőit letartóztatták. A támadást a menseviki segélybizottság tagjai és az ugynevezett paritásos bizottság szervezték, amelynek vezére Andronikoff herceg, aki már többször nyilatkozott oly értelemben, hogy a szovjetellenes fölkelésekben részt fog venni. Más helységeken szintén megkísérelték a mensevikiek a fölkelést, de mindenhol elnyomták azt. A kormány megtett minden intézkedést, hogy a lakosság békéjét és nyugalomát biztosítsa.

HIREK

A vonat elmegy . . .

Ez az irás legyen a nyár határolti beszéde és mélabus köszöntő az ősz elé... A napok észaladtak fejünk felett, akár a felhők, naptárunk a sárga falevelek és én nem ígérhetek semmi többet vásott államainál. A fák tetején madárfészket lóbáz a szél tömjénes tüstőlöként, ősz van, hideg és a nyár úgy hal meg, mint a fáradt koldusaszszonyok, vak, borongó rémülettel a szemében. A gyászkoest után nem lát senki, csak a csönd bakot nesztelen léptekkel, lábujjhegyen a nyomában és a messzi hegyek árnyékából már eltűntek értünk az új viharok. Most még jó kiönteni a szívemet és mosolyogni, ha fu a szél. Mellettem vagy és érekelsz, de holnapra talán egész egyedül maradok, jókedvű óriásokkal és szomorú kéményseprőikkel, akik létrájukban hordják a szerencsét és fehér foguk alatt a boldogság tanyázik. Most még hiszem: Te minden. De az állomáson már vár a befutott vonat a déli napsütésben. Milyen diadalmas és fájt, sip, kiált és dobpergés szól, mint a kivégzésnél, egy kéz csókot dob, egy kéz zsebkenődt lenget és sírás ugrik ki az ablakon, ami azt mondja: a tiéd vagyok, mert elfutok tőled. Aztán már csak a vonat tüstje látszik, gyászlatyol a nap körül, meredt üresség és ragyogó semmi és míg kifosztottan állok a haldokló fák tövében, mögöttem már új vonat él sipol és harangoz a fekete állomás.

— Robu főpolgármester szabadságon. Dr. Robu János, Arad város főpolgármestere holnap megkezdí négy hétre terjedő szabadságát. A főpolgármestert távolléte alatt dr. Angel István polgármester helyettesíti.

— Spanyolország ragaszkodik Marokkóhoz. Madridból táviratozzák: A kormány ma hivatalos nyilatkozatot adott ki arról, hogy a marokkói helyzet és a spanyol csapatok kudarca nem érinti a kormány fenntartását. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a csapatok szelleme jó és a kormány tekintélye csorbitatlan.

— Weltner Jakab új védője. Budapestről táviratozzák: Weltner Jakab, az emigrációból visszatért szociálista vezér, akit az ügyészség vád alá helyezett, dr. Györky Imre nemzetgyűlési képviselő helyett most dr. Vámbéry Rusztemet bízta meg védelmével.

— Új vádak az áldetektiv ellen. Illován György volt rendőrségi alkalmazott és felesége ellen az aradi rendőrség tovább folytatja a nyomozást. A rendkívül sulvos vádakkal terhelt házaspárt ma délelőtt is kihallgatta Jancu Traian, a bűnügyi osztály főnöke, de a vádlottak a rájuk rótt bűncselekmények legnagyobb részét tagadják. Ma Czedik Krisztina és Baben György tettek feljelentést a házaspár ellen, hogy állítólag őket is megzsarolták

Szovjettiktatura készül Kinában.

A délkínai polgárháború mind nagyobb méreteket ölt. — Tizenkilenc hadihajó vödi az idegeneket.

(NeworK, szeptember 4.) A kínai polgárháború mind nagyobb méreteket ölt, amelyek valószínűleg maguk után vonják a nagyhatalmak beavatkozását is. Shanghai ma különben tizenkilenc idegen hadihajó futott be, hogy szükség esetén a Kinában élő idegen állampolgárok vagyonát és személyi biztonságát megvédjék. Több csapat szállító hajó is érkezett, amelyekről amerikai és angol csapatok szállottak partra.

vezni moszkvai segítséggel. A nagyhatalmak képviselői ma megjelentek a kínai külügyminiszternél, akitől Shanghai körül semleges zóna létesítését követelik. Shanghai ma különben tizenkilenc idegen hadihajó futott be, hogy szükség esetén a Kinában élő idegen állampolgárok vagyonát és személyi biztonságát megvédjék. Több csapat szállító hajó is érkezett, amelyekről amerikai és angol csapatok szállottak partra.

Megveszi a város a színházi felszerelést

A holnapi tanácsülés dönt a kérdésben. — Fedezetet keres a tanács a vételár kifizetésére.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi színház felszereléseinek megvétele, illetőleg eladása körül — mint ismeretes — már hetek óta folytak a tárgyalások a városnál. Tudott és elhatározott dolog, hogy a felszereléseket a város akarja megvásárolni, azonban a vásárlás elé — ahogy meg is irtuk — akadályok gördültek, mert többen jelentették be igényüket a díszletek tulajdonjogát illetőleg. A tanács kérdést intézett Róna Dezsőhöz, hajlandó-e az igénylőket kielégíteni. A volt színházigazgató kijelentette, hogy beleegyezik abba, hogy a vételárból az igénylők kielégítesse. Róna Dezső a színházi díszletekért és felszerelésekért 1 millió 800.000 lejt kért a várostól és egyben azt kívánta, hogy a vételár nagy részét azonnal utalják ki, hogy függő tartozásait kiegyenlíthesse. A város viszont

nem hajlandó ezt az összeget megadni és ezenkívül ragaszkodik ahhoz, hogy Róna a városnál fennálló tartozásait a felszerelések vételárból szintén egyenlítsse ki. Előreláthatólag a vételár 1.500.000 lej lesz, de a város jelenleg nem rendelkezik ezzel az összeggel még az adósságok levonása után sem, hogy Róna Dezsőt teljesen kielégíthesse. Ugyanis a költségvetésben nem szerepelnek a felszerelések megvételével kapcsolatos kiadások s így azokra momentán nincs is fedezet. Mielőtt tehát a vételár perferkuáltatnék, előzőleg módot kell keresni arra, hogy a város miből fedezze a körülbelül másfélmillió lejes vételárat. Ebben a tárgyalásban a város tanácsa a színházi bizottság bevonásával holnap délelőtt tart ülést és ezen történik végleges döntés a színházi felszerelések megvétele dolgában.

Megszökött egy rab az aradi fogházból

Letartóztatják a kötelességmulasztó fogházbört.

(Saját tudósítónkaól.) Seláriu János aradi fogházigazgató kinevezése óta az aradi ügyészség fogházában a legnagyobb rend és pontosság uralkodik. A vizsgálatokat végző táblai főügyészek minden alkalommal elismerésüket nyilvánították a tapasztalt fegyelmért a fogházigazgatónak, aki két esztendei működése alatt komoly és hivatásukat becsületesen teljesítő fogházörökből állította össze az őrszemélyzetet. Évek óta fogolyszökés nem történt az aradi ügyészség fogházából, a múlt hét csütörtökén azonban Joci Aurél fogházbört ittas állapotban, megfélekedezett kötelességéről és szökni engedte Schöbl Lajos fegyencet, akit különböző lopásokért hosszabb fogházbüntetésre ítél a bíróság. Pausesti Miklós királyi ügyész az elmúlt hét csütörtökén, román ünneponon felkérte Seláriu fogházigazgatót, hogy küldjön őrizet alatt egy műszerész-fegyencet lakásába, ahol a vízvezetékét megjavítsa.

Schöbl Lajost küldték ki Joci Aurél fogházbört őrizete alatt. Ebéd után indultak el Pausesti ügyész lakásába és ott rövid fél óra alatt elkészítette a javító munkát. Innen azonban nem mentek vissza a fogházba, hanem egyik óvár-téri kocsmába tértek be, itókára. Schöblnek is a fogházbört illette az italt. Az erős pálinkától a fogházbört hamarosan ittas lett és ebben az állapotban észre sem vette, hogy Schöbl délután négy óra körül megszökött mellőle. Csak későn este, tíz óra tájban jelentette az őrszolgálatnak a reá bízott fegyenc szökését. Seláriu fogházigazgató Joci Aurél őrt a szolgálatból azonnal elbocsájtotta és megtette ellene a feljelentést, a megszökött rab kézrekerítésére pedig a rendőrség bevezette a nyomozást.

A kötelességéről megfélekedezett fogházbört ellen érkezett hivatalos feljelentést ma vizsgálta át a főügyész és elrendelte Joci Aurél azonnali letartóztatását.

— Véres tüntetés Belgiumban. Brüsszélből táviratozzák: A flamandok és a belgák közötti régi nyelvharca most rövidebb szünet után ismét kiújult, amelynek következményeképpen nagy flamand tüntetés volt a belga fővárosban. A belügyminisztérium egyik alkalmazottja a tüntető flamandok tömegébe lőtt revolveréből és három embert megsebesített. A merénylőt letartóztatták.

— A párbajmánia ellen. Budapestről táviratozzák: Homonnay Tivadar nemzetgyűlési képviselő a nemzetgyűlés péntekre összehívott gyűlésére sürgős interpellációt jegyzett be az igazságügyminiszterhez és a honvédelmi miniszterhez. Homonnay az „innár közbetrányszámbamenő párbajmánia nyomában való megszüntetése tárgyában” interpellálja meg a két minisztert. Szóvá fogja tenni hogy,

az utóbbi napokban vívott véres párbajok különösen alkalmasak arra, hogy a katonaság és a polgári személyek között a jóviszonyt aláássák. Interpellációjában utalni akar arra, hogy Magyarország már külföldön is hírhedté vált a párbajmánia túlságos tobzódása miatt. Ha ennek megszüntetésére sürgősen nem teszik meg a legsürgősebb intézkedéseket, akkor a párbajmánia által teremtetted kedvezőtlen légkör fenyegeti a társadalom békéjét és végeredményben a tisztikar tekintélyére sincsen kedvező hatással.

— Halálozás. Haas Ignác, az Aradon is ismert Adriatica-cognacgyár budapesti igazgatója hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunytban Havas Sándor, a világosi cognacgyár vezérigazgatója bátyját gyászolja.

A rend tulbuzgó óre.

Egy halkán beszélgető öt tagból álló társaság sétál az aradi Consistorului (Batthyány)-uccán. Éppen bucsuzni készülődnek, amikor közelükbe ér a tulbuzgó 2-ös számú rendőr. Késő este van és a rend szigorú és ében óre lelkiismeretesen vigyáz arra, hogy az ucca esti csendjét ne zavarják holmi érzékenyebb bucsuzások. A sarkán vendéglőből kihallatszik a mulatók hangos éneke, amelyet a cigányzenekar próbál minden erejéből tulharsogni. A kettős számú rendőrt ez nem idegesíti, de a bucsuzó társaság suttogó hangja idegeire megy.

— Kik maguk? — kérdezte olyan hangon, amely tulszárvnyalta a cigányzenekartól kísért korcsmai éneket. A társaság meglepődött és ezt felhasználta a kettős szám arra, hogy érvényre juttassa a rendelkezésére bocsátott hatalmat. A rendőrtármájától lett hangos a csendes ucca. A társaság egyik tagja a rendőrségre siet és jelentést tesz az inzultusról. N. Popescu a rendőri igényesség parancsnoka szigorú büntetéssel akarta sújtani a kettős számot, de a feljelentő meglepedett azzal, hogy dorgálásban részesítse, hisz szegény rendőrt tulajdonképpen ártatlan volt csak rosszak az idegei és kissé tulbuzgóan akarta érvényesíteni hatalmát.

A legolcsóbb és legjobb raglánok.
főrfi- és fiú ruhák

Szántó és Komlós
cégnél. 5007

— Elfogott tolvaj cselédleány. Megirtuk, hogy Sándor Mariska cselédleány meglopta gazdáját és megszökött, az aradi rendőrség ma letartóztatta a tolvaj cselédet, aki ellen megindult az eljárás.

— Az amerikai hadsereg főparancsnoka nyugalomban. Newyorkból táviratozzák: Pershing tábornok, az Északamerikai Egyesült Államok hadseregének főparancsnoka, aki a világháborúban az európai hadszínterekre küldött amerikai csapatokat személyesen vezette, nyugalomba vonult. Utóda valószínűleg Hines tábornok lesz.

— Orvosi hír. Dr. Spielberger Henrik fog- és szájorvos szabadágáról visszaérkezett és rendelését Aradon újból megkezdte.

— Izraelita Internátus még elfogad leánytanulókat bennlakásra és korrepetálásra. Prospektus kérendő Arad, Strada Alexandru Gavra 19.

— Az aradi városi zenedében (Str. Consistorului 26.) a beiratások f. hó 5-ig délelőtt 10—12, délután 3—5-ig.

— Tanoncok beiratása. A tanonciskolában a beiratás megkezdődött. Mindennap lehet beiratkozni reggel 8—12-ig, délután 3—6-ig. A beiratás mesterségek szerint történik. A mesterségek sorrendjét az iskola hirdető tábláján mindenki leolvashatja. A beiratáskor bizonyítványát mindenki hozza magával. Az igazgatóság.

— Beírás az áll. polgári fiúközépiskolában. Az aradi Piata M. Viteazul (volt Ferenc-téri) áll. magyar tannyelvű fiúközépiskolában a beírások szeptember 9-én, kedden reggel 8 órakor kezdődnek és naponta folytatódnak 15-éig mindenkor délelőtt 8—12 óra között. Beíráskor be kell mutatni a születési, iskolai és oltási bizonyítványt. Beírási és évi tandíj 100 (száz) lej. A látogatási díjat az igazgatóság külön állapítja meg. Közalkalmazottak, tisztviselők gyermekei, valamint más szegénysorsúak tandíj és tankönyvkedvezményben részesülnek. A javítóvizsgák szeptember 10-én reggel 8 órakor kezdődnek. 16. és 21.ike között a pótkisérlettségi abszolváló vizsgák tartatnak meg. Az ünnepi istentisztelet (Veni Sancte) szept. 22-én, hétfőn tartatik meg s a rendes előadások 23-án veszik kezdetüket. Igazgatóság.

Olosón csak
STRASSER
divatruházban vásárolhat Aradon,
a Lutheránus templommal szemben.

— Lopáson ért orosz hercegnő. Párisból jelentik: 1924. március 19-én egy párisi előkelő divatárúzetben a kiszolgáló személyzet észrevette, hogy egy hölgy selymet, harisnyákat és sálakat rejtett el köpenye alatt. A tettenért tolvajt a rendőrségre kísérték, ahol kiderült, hogy nem más, mint Galiczin Eugénie, Galiczin Miklós orosz herceg felesége. A hercegnő csak kevéssel azelőtt érkezett Párisba, ahol egy barátja vendégszeretettel élvezte. A hercegnőnél a házkutatás alkalmával jelentékeny mennyiségű selyemkészletet találtak. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy a legna-

gyobb nyomor készítette a lopások elkövetésére. Az volt a szándéka, hogy a lopott selymekből női kalapokat és kiegészítőket készít, amiket

azután értékesíteni fog. A törvényszék a megtévedt hercegnőt két havi fogsággal és 200 frank pénzbüntetéssel sújtotta.

LEGUJABB

Felmentették a bucuresti kommunistákat

Bucurestiből táviratozzák: Ma fejeződött be a kommunisták elleni pör, amelyet a második hadtest bírósága tárgyalt le. Dobrogeanu Ghereát in contumaciam 10 évi fegyházra ítélték. Jon Padet, Petre Ignatovot, Ilie Nicoresout

és Emanuel Grünbergert ellenben három szótöbbséggel felmentették a vád és következményei alól. A kommunistákat az annak idején egybehívott busteni gyűlés miatt fogták pörbe.

Betörőbanda Pecicán.

Három gazda házat kifosztották.

(Saját tudósítókól.) Vakmerő betörők garázdálkodtak az elmúlt éjszakán Pecica romana (Román-pécska) községben. A betörők ugyan azon az éjszakán három pécskai gazdálkodó lakásába hatoltak be és több ezer lej értékű ruhaneműt és értéktárgyat vittek el. Crucea István gazdálkodó lakásán gyémánttal kivágták az egyik szoba ablakát és úgy hatoltak be a lakásba. Az elloptott tárgyak értéke meghaladja a 4500 lejt. Muntean Vincent gazdálkodó lakásába távollétében törtek be és 10 ezer lej értékű ruhaneműt és készpénzt vittek el. Dina Demeter lakásán csak 4000 lej értékű tárgyat és pénzt vihettek el, mert valaki ugylátszik megzavarta a betörőket munkájukban. A csendőrség erélyes nyomozást indított a vakmerő betörők ellen és az eddigi nyomozás bizonyos adatokat állapított meg, amelyekből arra következtet a hatóság, hogy a betörőbanda tagjai rövidesen kézrekerülnek.

Rablás —

szerелеmből.

Hogyan akart pénzt szerezni a házasságra, vágyó orvostanhallgató.

(Róma, szept. 4.) Rendkívül különös, szokatlan ügy került tegnap tárgyalásra a bolognai bíróságon. Vittorio Greco bolognai orvos:anhallgató megismenkedett Filomena Vallpondi divatárúseánnyal és a fiatalok megszerették egymást. A szerelmesek nagy nyomorban éltek és minden erőfe szítésük dacára sem tudtak becsületes uton pénzt szerezni. Ekkor az orvostanhallgató kétségbeesett tette határozta el magát. Megcímzett magának egy kis összegre szóló pénzeslevelet és amikor a pénzeslevélhordó, másnap elvitte hozzá a levelet, megtámadta és kiokarta rabolni. A leány végignézte a támadást, de nem segített. Azonban a postásnak sikerült elmenekülnie, Greconak pedig szerelmeseivel bujdosni kellett. A rendőrségi nyomozás során azonban elfogták a szerelmes párt és a bíróság tegnapi tárgyalásán Gre-

cot három évi börtönre, a leányt két és fél évi fegyházra ítélte.

Elfogtak egy halálraítéltet.

Az oradea-marej ügyészség letartóztatott egy kötéláltali halálra ítélt gyilkost.

(Oradeamare-Nagyvárad, szeptember 4.) A nagyváradai ügyészséghez érdekes akták érkeztek tegnap. Hatalmas, vastag iratcsomagok, amelyeket a budapesti hadbíróóság küldött le Nagyváradra, minthogy a szereplők Biharmegyeben laknak. Régi bűnök huzódnak meg a sárguló papirosládák sorakozó betűi között, régi bűnök, amelyek az eltelt hosszú esztendőkhöz megfakítottak talán, de az igazságszolgáltatás ezerméle sugárzó figyelme fakultan is emlékezetben tartotta és mikor ideje érkezett, kinyújtotta büntetést osztó kezét.

Van az átküldött akták között egy, mely tárgyánál fogva szenzáció erejével hat. Egy gyilkossági ügy részleteit tartalmazza. Bastiális kegyetlenséggel követett el gyilkosságot 1918-ban egy szabad sárgos fiatal katona. Barna János biharpüspöki földműves. Letartóztatták és előbb a budapesti, később a bécsi hadbíróóság foglalkozott ügyével. Mindkét fórum kötéláltali halálra ítélte a gyilkost. Az ítélet végrehajtása azonban késett, kegyelmi kérvény az uralkodóhoz, a hivatalos megkeresések, mind jelentékeny időt jelentettek és közben azután történt is egy és más. A forradalom zürzavarában börtönajtók csapódtak ki és a halálra ítélt szabad levegőre jutott. A forradalmi törvényszék elrendelte ugyan a per újra felvételét, de a gyilkos nem volt található sehoh. hazajött a nagyváradai ügyészség hatáskörébe tartozó területre. Azóta nyugodt biztonságban hitte magát, dolgozott, családot alapított, az elválasztó országhatárt olyan védőfalnak hitte, amelyen nem ha tohat át a régi bűnök visszakísértése. Nem így történt. A sok hadbíróóságot megjárta akta diplomáciai uton megérkezett a nagyváradai ügyészséghez, amely elrendel-

te a gyilkos letartóztatását. Mint-hogy bűne még nem évült el, új eljárás indul ellene és elveszi majd méltó büntetését.

SPORT

O Galamb- és gömblovóverseny. A „Cerbul” aradi vadásztársaság vasárnapi galamblovó versenyre iránti érdeklődés minden várakozást felülmul. Eddig már 40 lövő jelentkezett és előreláthatólag a nevezések száma a szombat déli határidőig az ötvenet is túlhaladja. A rendező egyesület mindent elkövet, hogy a közönséget kielégíthesse; ugyanazért az aradi „Carierul” galamb és háziállat tenyésztő és nemesítő egyesületet is felkérte, hogy a verseny napján szünetek közben a pályáról csoportos galamb-magassági röpversenyt rendezzen. Ezen versenyre az aradi galambászok tömegesen be fogják küldeni galambjaikat és a közönségnek alkalmat lesz a hírneves aradi magasrepülő fajgalambokat most már nem kiállítási kalitkában, hanem a szabadban versenyezve látni. A vasárnapi sportünneplésre a belépő-jegyek Bauer Gy. dohánytözsdejében elővételben válthatók.

Élet van a Marson.

Graff angol csillagász megfigyeléseinek eredménye.

Londonból jelentik: Graff angol csillagász, a greenwichi obszervatórium vezetője, szombaton éjjel megfigyeléseket végzett a földközeli Mars-bolygón, amelyet 53 millió kilométeres távolság választ el a földtől. Graff megállapítja, hogy azok a csatornák, melyeket Schiaparelli fedezett fel, valóban megvannak a bolygón, ugyanzintén tisztán kivehetők azok a barna földcsávok is, amelyekről a tudományos világ azt hiszi, hogy szárazföldek. A bolygó felületén nagyobb kiterjedésű fekete pontokat talált, amik Graff állítása szerint tengerek, azon kívül élénk sárga foltokat észlelt, amelyeknek még nem tudja magyarázatát adni.

Graff szerint immár kétségtelen, hogy szerves élet van a Marson.

Sherlock Holmes nyugalomba vonult.

Londonból táviratozzák: Anglia sikereiben leggazdagabb detektive: Ferrier rendőrfelügyelő a napokban otthagya a rendőrséget és harminc évi tevékenység után bucsút mondott a Scotland Yardnak. Nyugalomba vonult és ezentul mint magánember óhajta leélni hátralevő éveit. Ferrier a szenzációs bűnyeknek egész sorát bogozta ki. Az ő nyomozási módszeréről vett példát Conan Doyle és a legtöbb Sherlock Holmes esethez Ferrier szolgáltatja az adatokat. A nagyszerű rendőrszénai egyik speciálitása az volt, hogy a világhírlapok közbiztonságát megszervezte. Arról is nevezetes volt, hogy a leghíresebb bűnösöknek az ujjlenyomatát a fejében tartotta és nem volt szüksége daktiloszkopiai összehasonlításra ahhoz, hogy a bűnösök személyazonosságát megállapítsa. Legalább ezer ujjlenyomat volt a fejében.

KÖZGAZDASÁG

Százmillió frankos kölcsönt keres Románia.

Bucurestiből jelentik: Tamcred Constantinescu kereskedelmi miniszter, Oromulu, a Banca Nationala kormányzója és Deianu, a közadósságok igazgatója Bratianu

Vintila pénzügyminiszter hívására ma a Simplonnal Párisba utaztak, hogy részt vegyenek a százmillió frankos kölcsön előkészítő tárgyalásaiban.

2.77 és fél a lej Zürichben.

Tizenkét és fél pontos emelkedés egyetlen napon.

(Saját tudósítónktól.) A mai pénzpiac jóleső meglepetése az, hogy a lej, nagyszerű lendülettel emelkedésében, a zürichi tőzsdén ma 12 és fél pontos ugrással 2.77 és feles árfolyamot ért el. Bankkörtől véleménye szerint a lej még nem érte el magas-pontját, további emelkedő tendenciát mutat, aminek bizonyítéka az is, hogy a mai bécsi tőzsde zárlat a leiparitást 2.80-as zürichi kurzuson effektuálta. A lej hatalmas emelkedése következtében a devizapiacra teljes lanyhaság uralkodott, s a külföldi valuták értékei erős esést mutatnak.

HELYI VALUTAÁRAK. (Szeptember 4.) Francia frank 10.10, svájci frank 35.50, dollár 180, dinár 2.40, szokol 5.60, lira 8.50, font 860, magyar korona 385, osztrák korona 372, **Kifizetések:** Páris 10.20, Zürich 35.65, Newyork 184, Belgrád 2.45, Prága 5.64, Milano 8.50, London 860, Budapest 400, Bécs 375.

ZÜRICHI NYITÁS. (Szeptember 4.) Berlin 1.2625, Amsterdam 205.25, Newyork 531, London 2375.50, Páris 28.85, Milano 23.4125, Prága 15.90, Budapest 0.006950, Belgrád 6.9250, **Bucuresti** 2.70, Varsó 0.00010250, Bécs 0.0074825.

ZÜRICHI ZÁRLAT. (Szeptember 4.) Berlin 1.2625, Amsterdam 204.50, Newyork 530.50, London 2371.50, Páris 28.20, Milano 23.3575, Prága 15.90, Budapest 0.006950, Belgrád 7, **Bucuresti** 2.7750, Varsó 0.00010250, Bécs 0.0074825.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Szeptember 4.) **Kifizetések:** Páris 10.48, London 865, Newyork 192, Milano 8.60, Zürich 36.90, Bécs 0.0028, Prága 5.85. **Valuták:** Angol font 860, francia frank 11, svájci frank 37.50, lira 8.50, dinár 2.60, dollár 188, osztrák korona 0.0025, magyar korona 0.0028, szokol 5.50.

BUDAPESTI HIVATALOS ÁR FOLYAMOK. (Szeptember 4.) Belgrád 1026—1032, dinár 1006—1027 **Bucuresti** 410—416, lej 410—416, London 345000—347000, font 342000—346000, Milano 3396—3414, lira 3396—3414, Newyork

77200—77600, dollár 76700—77260 Páris 4118—4148, frank 4118—4148, Prága 2310—2324, szokol 2290—2311, Bécs 10890—10950, osztrák korona 10890—10950.

= **A külföldi levél- és csomagtarifa.** Az aradi postafőnökség ma újabb rendelkezést kapott a közlekedési miniszteriumtól, amely a szeptember elsejétől életbelépett új külföldi levél- és csomagtarifára vonatkozik. Az újabb rendelkezés teljesen precizirozza az új árakat. Egy husz gramm súlyú levél Ausztriába, Csehszlovákiába, Lengyelországba, Olaszországba és Magyarországra hét lej 50 bani, minden további husz gramm vagy ennek töredéke további öt lej. A többi országba a levél 20 grammig 10 lej, azon felül további öt lej. Az ajánlási díj külföldre a rendes díjakon felül tíz lej. Egy levelezőlap az előbb felsorolt öt országba 4.50 lej, a többi országba 6 lej. Hírlap vagy folyóirat 2 lej, üzleti peprirok 10 lej, áruminta 10 lej minden országba. A legkisebb bírság az új rendelkezés szerint azokra a levelekre, amelyekeken nincsen elegendő bélyeg, 6 lej. A csomagok szállítási díja az új tarifa szerint 25 százalékkal magasabb mint eddig. A távirati díjak is nagymértékben emelkedtek, ma egy tiszta Magyarországra szóló távirat 92 lejbe kerül.

= **Az aradi devizaellenőrző hivatal felhívása.** Az aradi devizaellenőrző hivatal a kereskedők és szállítók tudomásvétel végett a következőket közli: Kérjük, sziveskedjenek tudomásul venni, hogy a devizaváltók, amelyeket a szállítók és általában az idegen hitelezők rendelkezésére bocsátanak ki, a hivatal láttamozásával látandók el. Az ilyen természetű devizaváltó kérelem benyújtásakor hivatkozni kell a devizaváltó megtörtént láttamozására s a láttamozás idejére. A jelenleg a bankokban elfekvő még nem igazolt váltókról kimutatás terjesztendő be a hivatalhoz, amely ezek beérkezése után a váltókat ellátja a megfelelő igazolással.

= **Árverési hirdetmény.** A 7-ik kerületi katonai parancsnokság gazdasági hivatala a következő árverési hirdetményt teszi közzé: F. évi szeptember 18-án d. e. 10 órakor négy vagon buzakorpa nyilvános árverésen eladatik. Az árverés ugyanazon a napon és órában fog megtartatni úgy a Bulv. Regina Maria 6. sz. a. II. emelet 109 sz. a. leendő 7-ik kerületi parancsnokság helyiségében, valamint a 19-ik gya-

loghadosztály parancsnokságánál Turmu-Severinben és a targuiui katonai sítódénél, ahová a zárt ajánlatok az árverés napján bemutathatók. A korpa a turmu-severini „Traian“ malomban van elraktározva. Az árverés zárt ajánlatl történik, fölüljánlat nélkül a C. P. 72—85. cikkei értelmében. A Korpa bármely köznapon megtekinthető a 19-ik gy. hadosztály közvetítésével a turmu-severini „Traian“ malomnál, a korpaminők pedig a 7. ker. parancsnokságnál és a targuiui sítódénél. Az ajánlatok az árverés napján zárva, lepecsételve és a törvényes óvadékkal ellátva mutatandók be a fenti helyeken.

= **A szegedi árumintavásár megnyitása.** Budapestről táviratozzák: Szegeden vasárnap megnyitják az árumintavásárt és árukiállítást. A kiállításra utazók 50 százalékos vasuti kedvezményben részesülnek.

= **Az oradea-marej kamaraj kongresszus.** Bucurestiből jelentik: A szeptember 8., 9. és 10.-én tartandó nagyváradi országos kereskedelmi és iparkamarai kongresszuson sokan jelennek meg a fővárosból is. Így Cristodorescu miniszteri igazgató a kereskedelmi miniszter képviseletében, a bucuresti kamara 30 tagja Cheres elnök és StaicoVICI vezértitkár vezetésével; az Ugirt Mircea vezérigazgató fogja képviselni.

Eladó embervér.

Huszonöt dollárért veszik literenként az amerikai kórházak.

(Newyork, szeptember 4.) „Ki hajlandó véréből egy litert eladni 25 dollárért? Ez az európai embernek meglehetősen szokatlan hirtetés jelent meg a napokban föltűnő helyen, öles betűkkel egy amerikai lap hasábjain. A hirdetés Amerikában a legkevésbé sem szokatlan, mivel a nagyvárosok kórházai és klinikái gyakran keresnek egészséges embervért operációk végrehajtásához, amikor a friss vérrel esetleg emberéletet lehet menteni.

Az embervér természetesen nem olcsó cikk: az ára az amerikai piacokon — amint az újsághirdetés jelzi — 25 dollár literenként. Bárki, aki kész arra, hogy véréből egy litert beteg embertársainak átengedjen, jelentkezik a kórház igazgatóságánál, ahol orvosi vizsgálatnak vetik alá és ha egészségesnek találják, érvágás segítségével megfosztják az egy liter vértől és kifizetnek a részére huszonöt dollárt.

Az egyik newyorki nagy sebészeti klinika igazgatója omondta, hogy amióta a lapokban közzétették a hirdetést, háromszáz ember jelentkezett. Az orvosi vizsgálat a jelentkezők közül száz embert alkalmasnak talált az operáció cél-

jaira. Valamenyien 25 dollárral gazdagabban és egy liter vérral szegényebben hagyták el a klinikát.

MOZI

xx **A Szerlem tragédiájának folytatása** Montmartre grófnője, amelynek meseszövése fokozza a film érdekességét, amely a leghatalmasabb érzés, a szerelem körül fonódik. A „Montmartre grófnője“ filmrész szelletes folytatása a Szerlem tragédiájának, az első részt pénteken és szombaton vetíti még az aradi Apolló. A film második része vasárnap kerül bemutatásra és szerdaig tartja műsorán az Apolló. A film főszerepeit Mia May, Erika Glassner és Jannings Emil, a film kiváló művészei játsszák. Jegyeket elővételben az Apolló elővételi pénztára árusítja.

xx **Tristan és Isolda**, az angol legendák legbájosabbikát filmre is feldolgozták és a második részt pénteken utoljára vetíti az aradi Uránia mozgószínház.

xx **A magyar filmszínészek legkiválóbbjai:** Schick Magda, Vendrei Ferenc és Zoli, a törpe játsszák a „Két és fél jomadar“ című szenzációs vígjáték főszerepeit, amelyet szombattól kezdődőleg vetít az aradi Uránia mozgószínház. A vígjáték minden jelenete fordulatos, meglepő és kacagtató, a történet pedig, amely ebben a filmben feldolgozásra került, egyike a legbájosabbaknak.

xx **A „Névtelen ember“** a legközelebbi filmszenzáció, amelynek címszerepét Harry Liedtke játssza.

xx **A „Meristá“**-t, ezt a nagyszerű és hatalmas sikert aratott látványos történelmi drámát mutatja be ma, pénteken este utoljára az aradi Marosparti mozgószínház. Róma történetének legérdekesebb fejezete a Borgiak despotikus uralma és ezt viszik mesteri kézzel filmre a „Meristá“-ban. A rendkívül szép kiállítású film főszerepét Beregi Oszkár, a legnagyobb filmművészek egyike és Mindszenty Mária, a legszebb filmszínésznő játsszák. A 6 felvonásos film bravuros meseszövéssel és történésséneke izgalmas fordulatosságával mindvégig lebilincseli a közönség figyelmét. Előadás kezdete pont 9 órakor.

xx **Az aradi Erzsébet mozgószínház** pénteken, szombaton és vasárnap tartja műsorán a Páris királya című érdekesítő bűnügyi kép első részét. Hétfőn, kedden, szerdán kerül vetítésre a második rész. A kép regénye a világvárosi kalandorok életéből van merítve s mindvégig a legérdekesítőbb mozzanatoktól tarkal.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Feloldó szerkesztő:

RETHY JÓZSEF.

Oszli felöltő és ruha ujdonságok legolcsóbb bevásárlási forrása

Julia PLESZ Gyula

központi női és gyermek ruhaáruháza Arad, Str. Col. Pirici 3. (Vörösmarty-u) a színház hátsó bejáratával szemben. Külön angol és francia mértékosztály. Kérem a címre figyelni!

Naponta indítunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot Sándor (volt Kelet) Hirlapiroda, Arad, Bul. Regina Maria 10. Hajós gyógytár mellett. 36 óra alatt szerzünk.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget

FIGYELMEZTETÉS.

Felnac (Fönlak) községben fekvő Lupescu Ilie és neje és Adolf Weisz tulajdonát képező malomüzemet ügyfelem megvenni szándékozik. A vételár kifizetéséig, f. hó 10.-ig kérem az esetleges hitelezőket igazolt igényüket nálam bejelenteni, különben ügyfelem esetleges követeléseikért szavatosságot nem vállalhat.

Dr. Vajda Iván
Arad, Str. Bratianu No. 3.

Eladó házak elfoglalható lakásokkal legolcsóbban Aradon Haász-iroda utján vehető Strada Romanului 5. 16524

Belvárosi magánház

elfoglalható 3 szobás lakással, tágas udvarral, gyönyörű nagy szőlős és gyümölcsös kerttel, 820,000 Lejért E L A D Ó. — Megbízott: „Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben

Alkalmi szőlő eladás!

Covasintón 6 kisholdas prima szőlő, rengeteg gyümölcsfakkal, szőlővájt borpincével, présházzal, modern felszereléssel, cca 120 Hl idei termés-sel, alkalmi áron eladó. Megbízott: „Uranul” iroda, Arad, főpostával szemben.

Triff Bazil

ujjonnan berendezett mészáros és hentesüzletében Arad, Str. Cogalniceanu (Mikes K.-u.) 8. szám alatt szombattól kezdve elsőrendű marha, borjú, sertés hus kolbászfélék kaphatók pontos kiszolgálás mellett.

Pancotán főtéri üzlet ház

a villamos megálló mellett, a piac géopontján, 2 bármilyen üzletnek alkalmas helyiséggel, 2 szobás lakással, szép pincével, melléképülettel, kerttel 380 ezer :- lejért eladó. :- Hermle Mihály Pancota.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. — Minden szöveg hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szögig hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Házasság.

NŐSÜLNE: Harminckét éves főorvos. Bővebbet: Faragó, Budapest. 749

PEKEMSTER társul keres középkorú nőt, kit rövid időn belül feleségül venne. Leveleket „Onálló” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéri. 5008

Alkalmazás.

SZAKACSNÓ jó bizonyítvánnyal uricsaladhoz szeptember 15-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 700

IRODAI teendőkhöz jártas jóírású gépirni is tudó, németül, románul beszélő tisztviselőt keres mielőbbi belépésre Hanzu drogéria. Arad. Jelentkezés délután 5—6 óra között. 5002

TANULÓK felvételnek Komjáthy lakatosmesternél. Str. Episcopul R. Ciorgariu Arad (Vécsey-ucca) 11. 4015

Vétel és eladás.

50 DARAB 700 literes új hordó jutányosan eladó. Gálly Gábor, Guraszáda Hunyadmegye. 5013

BŐRÜTAZÓTASKA, BIEDERMA YER SZEKEK, majolika asztalka, hintaszék, KÖNYVSZEKRÉNYEK, íróasztalok, kredenc, tükrös mosdó trimó, antik csinosol tükrös asztalok, szalonok, gyermekágy, kerti garnitúra, fotelok, ezüst állványú gyümölcs tál 6 személyes ezüst evőeszköz, retikül, ékszerek, festmények, scheslon terítők, szőnyegek, csillárok, gobelin és egyéb kézimunkák, dísz tárgyak stb. eladók. Arad Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. e. jobb

ELADÓ Egy benzomotor, darálóval üzemben Aradon Bul. Reg. Ferdinand 5. No. a hzmesternél. 5020

GRAMMOFON, alig használt, erős hangú, 25 lemezzel, olcsón eladó. Neumann-korcama, Arad, Str. Dorobanților 25—26. szám. 500

Eladó egész új 1 drb. bőrfedeles hintó és 1 drb. homokfutó, megtekinthető Arad Str. Cosbuc No. 15 (Wesselényi-ucca) 4536

ELADÓ két szép vaságy, Arad Str. Mociuni (Orozy-u) 18. I. emelet 10. 900

MOTORFÜRÉS sűrűszen eladó. Cím az Aradi Közlönykiadóhivatalában. 5010

Szőnyegek, sezlontakarók, asztal-ágygarnitúrák a legjutányosabban beszerezhetők:

Lissem Sándor

confectió és nődivat üzletében Arad Piata A. Iancu (Szabadság-tér) 2.

Keresse fel Stefan Marki céget, Arad Str. Mețianu 9.

Ahol mindég a legolcsóbban lehet vásárolni. Vászón I. 89 lei mtr. Női szövetek 75—350-ig, Férfi szövetek 140 cm. 185—650, velur kabátzövet 325 lei. Kártonok, zefírek, flanelok. Paplanok nagy választékban, ugyancsak harisnyákban, kötött, szövött és rövidáru-cikkben nagy választék. Izléses és szép menyasszonyi koszorúk! 4867

Kabát és ruha varrást vállal a legizlésesebb kivitelben

Lissem Sándor

angol francia divatszalon Arad, Piata A. Iancu 2., Szabadság-tér

Varrógép-, kerékpár-alkatrészek, gramofon-lemezek

legolcsóbb bevásárlási forrása

Fábián és Társa,

Arad, Strada Mețianu No. 16. (Forray-ucca). 4990

ÜZLETHELYISÉG a főút legforgalmasabb részén, új berendezéssel, cementezett pincével azonnal átvehető. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5019

Oktatás.

ZONGORAOKTATÁST vállalkoz. Arad Str. Ioan Calvin 9. sz. 5011

Ellátás.

KÉT úri gyermek egész iskolai évre lakás, ellátásra fölvetetik. Cím Str. Blânduziei 9. (Közép-ucca) 4954

TELJES ELLÁTÁST kaphat fiatal diák, központban lakó izraelita uricsaladnál, zongora használatával. Cím Sándor hirlapirodában Arad. 10117

Különféle.

EZERJÓFÚ GYOMORELIXIR, pártatlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felfuvaltság, emésztési zavaroknál. Ovakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerész, Arad. 2905

ELVESZETT Ciumedean Mária névre szóló cselédkönyv megtaláló kérést az Aradi rendőrségen leadni. 5014

ELVESZETT Maruster Léna névre kiállított cselédkönyv. Megtaláló kérést azt az Aradi rendőrségen leadni. 5016

Feltűnő olcsó házeladás!

Belváros legforgalmasabb uccájában 3 lakásos ház elfoglalható kétszobás lakással, 440 □-öles telekkel, bármilyen iparvállalatnak, gazdálkodásra vagy tőkebefektetésre kiválóan alkalmas, elköltözés miatt 260 ezer Lejért eladó. — Megbízott: Haász Albert irodája Aradon, Str. Romanului (volt Zrinyi-ucca) 5. 16524

Eladó uriszőlő!

Ghirocon a villanyos megállótól 3 pernyi távolságra 4 magyar hold kintőben termő szőlő hozzátartozó 3 szobás uriakkal, pincével, külön koinával, teljes felszereléssel eladó.

Megbízott: Haász Albert ingatlanforralmi irodája Arad, Str. Romanului (Zrinyi-u.) 5.

Legjobb diáksapka

kapható.

WURZEL TESTVÉREK

ARAD, Piata Plevnei (Arpád-tér) 2. sz. Ugyanott javításokat is elfogadunk.

Órajavításokat

Jótállás mellett, precíz pontosággal végez GERBER óras Arad, Str. Bratianu 17.

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban ::

kapható a kiadóhivatalban